

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Karim, F. (2022). Lokal försörjning – från vetenskap till energi och mat. *Västra Nyland* 2.12.2022.

Farid Karimi:

Lokal försörjning - från vetenskap till energi och mat

Kolumnen "[Lokal försörjning - från vetenskap till energi och mat](#)" har publicerats i Västra Nyland 2.12.2022.

I den här kolumnen vill jag belysa flera viktiga aspekter gällande försörjningsfrågor och ge läsaren en tankeställare.

Vi avslutar ett år fullt av utmaningar, tragedier och överraskningar; den ryska invasionen av Ukraina, den unika pågående feministiska revolutionen i Iran och ännu en misslyckad FN-klimatförhandling, för att nämna några exempel. Allt detta påverkar livsmedels- och energiförsörjningen globalt, särskilt i Europa, där energikrisen är mer märkbar även på hushållsnivå. För att förstå hur dessa händelser hänger samman ger jag några exempel: Iran hjälpte Ryssland att kringgå Nord Stream 2-sanktionerna. I gengäld har Ryssland försett Iran med satellitsystem för militära tillämpningar och stött landets kärnkraftsutveckling. Irans islamistiska regim har levererat olika typer av vapen och drönare till Ryssland som används i det grymma kriget i Ukraina. Iran och Ryssland har de största olje- och gasresurserna i världen, och bägge har de största koldioxidutsläppen i världen. Under det senaste decenniet har dock många EU-länder, inklusive Finland, haft en tendens att avpolitisera, avdramatisera och centralisera viktiga frågor som energi- och livsmedelssäkerhet. Följaktligen har EU:s beroende av fientliga länder, särskilt ryska resurser, ökat avsevärt. Den nuvarande situationen och erfarenheter från COVID19-pandemin, då även de nordiska länderna stängde sina gränser för varandra, visar att den tidigare politiken inte var korrekt. Mot denna bakgrund hävdar jag att vi måste ompröva våra tillvägagångssätt och tänka på diversifiering och decentralisering av kritisk försörjning på olika områden

1. Forskning har sociala effekter som är oklara för en del i samhället. Det är naturligt, men forskning är av betydelse. Jag kan ge några exempel; för två år sedan diskuterade jag i en intervju med Svenska Yle (14.2.2021) riskerna med Nord Stream 2 och hur detta projekt gör ryssarna mer fientligt inställda till EU. Förra året skrev jag en kolumn i Västra Nyland (8.12.2021) om energisäkerhet genom ett småskaligt decentraliserat energisystem. Allt detta var före den ryska invasionen av Ukraina. De grundar sig på vår forskning som utförts vid Yrkeshögskolan Novia i Raseborg.

2. Vi bör lära oss av den ryska invasionen av Ukraina att det inte var en bra idé att avpolitisering och avdramatisera viktiga frågor som energi- och livsmedelsförsörjning. Dessutom är det riskabelt att lägga alltför stor vikt vid centralisering av energiförsörjningen. Små städer som Raseborg kunde ytterligare skala upp inhemska decentraliserade alternativa energikällor, t.ex. biomassa med teknik för avskiljning, användning och lagring av koldioxid (CCUS). En teknik som syftar till att minska koldioxidutsläppen genom att fånga upp koldioxid från källor.

3. Decentralisering gäller även andra sektorer, så som livsmedelsförsörjning och hälsovård. Att till exempel skära ned på verksamhet och stänga sjukhuset i Raseborg för att spara budget är varken säkert i kristider eller förenligt med de mänskliga rättigheterna, särskilt för barn, äldre och gravida kvinnor.

Sammanfattningsvis var min tanke att fästa er uppmärksamhet på att vi måste få utbudet av tjänster att närma sig efterfrågan. Försörjningstryggheten är viktig och bör i viss mån decentraliseras, vare sig det gäller livsmedel, energi, hälsovård eller forskning och utbildning. Yrkeshögskolan Novia utför bland annat lokal forskning för att bidra till beredskapen för händelser med stor påverkan och låg sannolikhet.

Farid Karimi, fil.Dr, jobbar som specialforskare vid Yrkeshögskolan Novia i Raseborg. Han är specialiserad på energiöverföring och energisäkerhet.